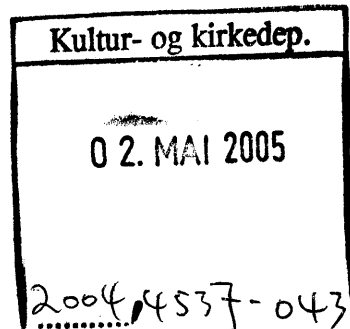

Kultur- og kirkedepartementet
Boks 8030 Dep.
0030 Oslo

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM OPPSTILLINGSTILLATELSER FOR GEVINSTAUTOMATER M.M.

1 Innledning

Vi viser til høringsbrev fra departementet datert 18. mars 2005 med frist for merknader innen 29. april 2005. Norsk Lotteridrift AS (NLD) inngir med dette rettidig høringsuttalelse.

Innledningsvis vil vi takke myndighetene for forlengelsene av tillatelsene med 6 måneder. NLD mener dette sikrer en forsvarlig prosess med nødvendig tid til en avklaring av dom fra Lagmannsretten, avklaring om videre saksgang i Høyesterett eller EFTA domstolen samt bidrar til å unngå unødvendig slitasje på bransjens ansatte ved å tvinge frem nok en mulig unødvendig masseoppsigelse.

Vi vil nedenfor i pkt. 2 redegjøre for NLDs hovedsynspunkter når det gjelder departementets forslag. I pkt. 3 redegjøres det deretter mer detaljert for NLDs begrunnelse for at det bør etableres en overgangsordning for søknader som allerede er fremmet når forskriften vedtas.

2 "Frysing" av automatmarkedet – hovedsynspunkter til departementets forslag

NLD respekterer myndighetenes regulering av markedet, i dette tilfellet gjennom en "frys", og vurderer situasjonen slik at det således ikke er noe rettslig til hinder for at det gjennomføres en slik "frysing" av markedet med virkning fremover i tid.

NLD stiller imidlertid spørsmålsteget ved hensiktsmessigheten av en slik "frysing", og savner en nærmere begrunnelse for forslaget fra departementets side. I høringsbrevet er det vist til at man ikke bør foreta "noen ytterligere forskyvninger i markedsstrukturen for gevinstautomater" i påvente av dom i ankesak som står for Borgarting lagmannsrett. Det fremstår som uklart hvilke "forskyvninger" det er snakk om. Det er også uklart hvilke konkrete skadevirkninger slike "forskyvninger" vil ha.

NLD mener at forslaget til forskriftsendring vil kunne ha utilsiktede, uheldige konsekvenser. Det bør av den grunn utredes nærmere om man skal etablere unntaksbestemmelser som gir mulighet til å behandle endringsøknader i særlige tilfeller. NLD mener uansett at det bør etableres en overgangsordning for å forebygge uheldige konsekvenser av forslaget.

Departementets forslag innebærer at gevinstautomatmarkedet ”fryses” med virkning fra før vedtakelsen av forskriften. I dette ligger at aktørene henvises til å drive innenfor rammen av eksisterende tillatelser, og at man er avskåret fra å gjøre mindre tilpasninger i tillatelsene f.eks. ut fra et ønske om at gevinstautomater skal plasseres i egnede lokaler slik at ulempene ved virksomheten blir minst mulig.

NLD vil på sin side påpeke at den nåværende adgangen til å søke om endringer helt klart har *positive* virkninger for markedet. NLD ønsker å bidra til tiltak som motvirker spilleavhengighet. Som en del av dette har NLD bl.a. vedtatt tiltak med sikte på å få flyttet gevinstautomater bort fra mindre egnede lokaler, f.eks. lokaler med alkoholserving eller lokaler med utilfredsstillende kontrollmuligheter. NLD ønsker fortsatt å gjennomføre slike endringer. Dersom forslaget til forskriftsendring vedtas, vil det imidlertid kunne begrense mulighetene fordi tillatelser som avvikles, ikke vil kunne settes i drift andre steder. Konsekvensen av dette vil nødvendigvis bli inntektsbortfall til de formålene som pr. i dag har tillatelser med en mindre heldig plassering. NLD vil pga. inngåtte avtaler med de organisasjoner, foreninger o.l. som tilgodeses, i mindre grad enn ønskelig da kunne gjennomføre de nevnte tiltakene.

Vi vil også bemerke at et totalforbud mot å endre eksisterende tillatelser vil kunne ramme de ulike formålene tilfeldig. Formålene vil i liten grad ha noe herredømme over de forhold som medfører behov for endringer. Dersom gevinstautomaten er plassert i et lokale som får ny eier, vil det f.eks. alltid være nødvendig med en endret tillatelse. Til sammenligning vil det *ikke* være nødvendig med noen endring dersom lokalet eies av et aksjeselskap – og eierskiftet gjennomføres ved at aksjene i selskapet selges til en ny aktør, i stedet for at selve lokalet skifter eier. Dette illustrerer at departementets forslag vil kunne medføre at enkelte formål mister inntekter uten at disse formålene står i noen annen stilling enn andre.

Dersom eierskifte ikke blir tillatt, risikerer man at mange ikke vil gi beskjed om skifter. Resultatet kan bli en mangelfull oppdatering i Lotteriregisteret og verdien av dette verktøyet kan derigjennom bli redusert.

På bakgrunn av de forhold som her er nevnt, anmodes departementet om å vurdere hvorvidt et forbud mot endring av eksisterende tillatelser evt. bør kombineres med en unntaksbestemmelse for særlige tilfeller.

Ulempene knyttet til departementets forslag vil til dels også kunne forebygges ved at det etableres en overgangsordning. Overgangsregler fremstår dessuten som et rimelig tiltak ut fra hensynet til de aktører som hadde startet en søknadsprosess i forkant av at departementet varslet ”frysing” av gevinstautomatmarkedet. Vårt syn på behovet for overgangsregler kommenteres nærmere i pkt. 3 nedenfor.

Vi vil for øvrig påpeke at departementets forslag vil ha konsekvenser for sysselsettingen hos NLD. En "frysing" av markedet vil medføre at NLD må permittere eller si opp ansatte.

3 Behovet for overgangsregler

I høringsbrevet fra departementet er virkningstidspunktet for endringen ikke kommentert.

NLD har pr. i dag ca 360 søknader som ennå ikke er avgjort. Av disse søknadene var 57 innlevert og mottatt hos politiet før 16. mars 2005, da Lotteritilsynet instruerte politiet om at søknader ikke skulle behandles i påvente av en eventuell forskriftsendring.

Vi vil påpeke at for søknader innsendt før 16. mars 2005, hadde søkerne en forventning om at disse ville bli behandlet i samsvar med gjeldende regler. Dersom man ser bort fra Lotteritilsynets instruks, og legger til grunn en normal saksbehandlingstid hos politiet, ville disse søknadene ha blitt avgjort før en eventuell forskriftsendring var vedtatt. Det fremstår som lite rimelig at slike søknader ikke skal behandles etter dagens regler, så lenge man på søknadstidspunktet ikke hadde mottatt noe varsel om arbeidet med en forskriftsendring.

På bakgrunn av dette bør det under enhver omstendighet etableres en overgangsordning for søknader som forelå pr. 16. mars 2005. Når det gjelder disse søknadene fra NLD, dreier det seg om søknader som for de berørte formålene til sammen har en økonomisk verdi på ca 1 million kroner per måned. Dette er inntekter som formålene vil miste dersom en forskriftsendring også gjennomføres for søknader som forelå forut for Lotteritilsynets instruks. Dette vil etter vår vurdering ramme disse formålene urimelig hardt, uten at det kan begrunnes med at man måtte være forberedt på en slik endring i gevinstautomatmarkedet. Det er til sammen 36 ulike formål som er i denne gruppen, og som favner om et vidt spekter av organisasjoner fra f.eks. Kreftforeningen til lokale skolekorps som har automatene som en svært viktig inntektskilde.

I forbindelse med tidligere endringer i reguleringen av gevinstautomatmarkedet har man i betydelig grad praktisert slike overgangsordninger. Vi viser her til overgangsordninger gitt ifm forskriftsendringer G21/1997, G22/1997 samt forskrift om gevinstautomater av 28/8 1998.

Overgangsordningen bør også, etter vår oppfatning, omfatte søknader som er sendt i tidsrommet mellom 16. mars 2005 og vedtakelsen av en eventuell forskriftsendring. Det vises i denne sammenhengen til at Lotteritilsynets instruks om at politiet skal avstå fra å behandle søknader ikke synes å være i samsvar med forvaltningsloven § 11 a og grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper. Lotteritilsynets instruks medfører i praksis at en eventuell endring gis virkning for en større søknadsmengde enn hva som ellers ville ha vært tilfelle.

Slik NLD ser det, vil en overgangsordning som omfatter søknader helt frem til vedtakelsen av en forskriftsendring, ikke kunne sies å ha negative følger av betydning. Fordelen med slike overgangsregler er at man unngår å sette på spissen spørsmålet om lovligheten av Lotteritilsynets instruks. Aktørene i markedet vil gjennom en overgangsordning også gis en viss mulighet til selv å

iverksette tiltak for å motvirke spilleavhengighet, f.eks. i forhold til uheldig plassering av gevinstautomater. Muligheten for slike tiltak vil øke betydelig dersom man gir en overgangsordning også et stykke fremover i tid.

Med vennlig hilsen

Norsk Lotteridrift ASA

Nicolai Schanche

Administrerende direktør